

Första lastbilen överlämnad

Försvarets Materielverk (FMV) levererar!

Äntligen har den första lastbilen från avtalet med leverantören Rheinmetall MAN Military Vehicles (RMMV) överlämnats till Försvarsmakten (FM).

Den 2 maj genomfördes en ceremoni på borggården vid Tre Vapen där en mycket nöjd Materielchef i FM, brigadgeneral Jonas Wikman,

fick ta emot överlämningsdokument, instruktionsbok och nycklar till den första lastbilen av brigadgeneral Mikael Frisell som fick det överlämnat av chefen Anskaffning och Logistik Mark Pontus Nordberg som i sin tur fick det av projektledaren vid FMV Caroline Viberg enligt tradition.

Om FM Materielchef var nöjd vid överlämningen så var man på FMV lika nöjda

när nu leveranserna av lastbilar äntligen är igång.

Lastbilen som överlämnades till FM har beteckningen Rullflaksbil 14T 8x8 och är en standardbetonad lastbil. Med det här fordonet får FM ett allsidigt och bra transportfordon. Under maj månad kommer ytterligare drygt 45 rullflakslastbilar levereras till FM.

Se vidare sidan 5

Jonas Wikman, Mikael Frisell, Caroline Viberg och Pontus Nordberg vid överlämningsceremonin

ORDFÖRÄNDENS SPALT

Försvarslogistikvänner och klubbkamrater!

När detta nummer når er har förhoppningsvis äntligen vårvärmen anlant för att stanna efter en i mitt tycke ovanligt seg och tveksam entré. I skrivande stund har vi precis lämnat den kallaste marsmånaden sedan 1965 bakom oss. 1965 var jag för övrigt för ung för att reflektera över om mars var ovanligt kall eller ej. Det kan jag dock nu och tycker mig helt ovetenskapligt kunna bekräfta statistiken.

En påtaglig värme, inte minst kamratlig, uppbådades dock kvällen den 13 mars när klubbens årsmöte genomfördes i kretsen av 25 medlemmar, vissa dessutom åtföljda av sina respektive. Att vi trots de svåra frågorna om föreningens namn och inriktning kunde kröna kvällen med att sända upp vit rök ur skorstenen, utan andra bildliga liknelser med påveval, är särskilt glädjande tycker jag.

Då detta var kvällens huvudnummer väljer jag att göra en kort sammanfattning för de medlemmar som ej var närvarande.

Vice ordföranden, Torgny Henrysson inledde med att föredra styrelsens förslag till förändrad

inriktning och namn för föreningen med anledning av årsmötet 2017 uppdrag till styrelsen att överse verksamheten. Hans föredragning väljer jag att kort sammanfatta på nedanstående sätt. Detta då en mer utförlig beskrivning av både förslag och motiven därför har sänts ut både i tidigare nummer av denna tidning och som ett särskilt utskick inför årsmötet:

- I allt väsentligt innebär styrelsens förslag ändringar av föreningens stadgar enligt § 1 Uppgifter och verksamhet. I och med förslagna ändringar förändras föreningen inriktning, verksamhet och erbjudande till kommande medlemmar. I och med förslaget ändras även föreningens namn. Förslaget till förändrad § 1 lyder enligt nedan:
- *Försvarslogistikklubben (FLK) är en förening som främjar kontakter och diskussion mellan individer med intresse för försvarslogistik och försvarslogistikens utveckling i ett brett perspektiv i det svenska samhället. Varje enskild med intresse inom området kan vara medlem i föreningen.*
- *Klubben verkar för detta syfte genom att anordna seminarier, möten med föredrag*

och diskussioner, förevisningar, studiebesök och stipendieutdelning samt genom att ge ut skriftlig information. Verksamheten ska belysa försvarslogistik och dess sammanhang med samhället som helhet i fokus samt med kopplingarna mellan militär verksamhet och civila aktörers stöd för militära ansträngningar, som en viktig utgångspunkt.

Efter genomförd föredragning utbröt en livlig och längre diskussion som innebar risk för kvällens fortsatta tidsplan men som ändå hölls i god anda. Främst berördes namnfrågan och huruvida övriga paragrafer behövde justeras med hänsyn till den nya inriktningen. Vidare framhölls att begreppet ”under kamratliga former” är väsentligt och behöver återinföras.

Diskussionen avrundades med att vice ordföranden yrkade att årsmötet beslutar enligt styrelsens förslag av förändrade stadgar enligt § 1, men ger uppdraget till den nya styrelsen att överse resterade stadgar inför nästa årsmöte, enligt förslag från Urban Staff, i syfte att förenkla verksamheten samt att i denna översyn också återta skrivningen ”under kamratliga former” i

Vice ordf Torgny Henrysson föredrar styrelsens förslag

stadgarna § 1.

Med detta beslutade årsmötet att godkänna styrelsens förslag till ny lydelse av § 1 i stadgarna med tillägg enligt vice ordförandens avslutande yrkande. Beslutet innebar att en lång process tog ett ordentligt kliv framåt, inte mot ett nytt innehåll för föreningen men mot en anpassning till de nya förutsättningar som finns för en livskraftig och efterfrågad verksamhet.

Efter avslutade årsmötesförhandlingar höll jag och vice ordföranden föredrag om den återupptagna totalförvarsplaneringen utifrån ett logistikperspektiv och om hur logistikorganisationen är på väg att förändras inom Försvarmakten.

En suck av lättnad kunde förnimmas från åhörarna när det

därefter äntligen bjöds till bords och där klubbmästaren senare briljerade med delar ur sin omfattande "visskatt".

Med denna redogörelse lämnar jag backspeglarna och vänder blicken mot framtiden. När denna tidning når er är det som ligger närmast framför oss årets sommarlunch som precis som förra året hålls på Restaurant Vingen på FMV den 12 Juni med början kl 1100. Jag hälsar er alla välkomna och hoppas på stor uppslutning.

I september väntar sedan året Trängträff vilken beskrivs på annan plats i denna tidning av klubbmästaren.

Försvarslogistikklubbens årliga seminarium kommer därefter att avhållas på Armémuseum den 3 oktober klockan 1300-1700. Det

senarelagda datumet beror på att årets huvudtalare, Försvarmaktens Generaldirektör Peter Sandwall, inte kunde närvara den ursprungliga tiden.

Till den 3 oktober har han dock lovat att komma och han kommer att tala om återuppbyggnaden av totalförsvaret. Därutöver kommer Konteramiral Thomas Engevall, chef för Systemledningen vid FMV, att tala om materielförsörjning i en ny säkerhetspolitisk situation. Försvarslogistikchefen beskriver sedan Försvarmaktens nya logistikorganisation. Talarlistan avslutas därefter med Generalsekretären för Säkerhets- och Försvarsföretagen (SOFF) Robert Limmergård som har temat "Försvarsföretagens roll i högre beredskapsgrader". Det hela avslutas med en paneldebatt runt logistikförsörjning utifrån nya förutsättningar.

Jag tror därmed att det är upplagt för ett mycket givande seminarium och hoppas naturligtvis på både bred uppslutning och aktivt deltagande. Hjälpt dessutom till att sprida informationen om seminariet så att vi får ett deltagande utöver medlemskretsen och att vi kan använda det som en rekryteringsmöjlighet.

Gustaf Fahl
Ordförande

Intensivt studium av årsmöteshandlingar

Omstrukturering av försvarslogistiken på förbandsnivå

Bakgrund

Regeringen har, efter en utredning genomförd av utredaren Ingemar Wahlberg och ett betänkande, beslutat att den verksamhet som FMV genomför i FSV (Förråd, Service och Verkstäder) och driftstyrning av materielsystem (jämför Teknikkontoren

tidigare i Försvarmakten), ska överföras till Försvarmakten från FMV från 2019-01-01. Det kommer att genomföras som en verksamhetsövergång från FMV till Försvarmakten. Verksamheten överfördes för fem år sedan från Försvarmakten till FMV. Skälen för att "vända på

steken" är främst att Försvarmakten:

- ska ha rådighet över verksamheten med egna beslut i hög beredskap
- öka operativ förmåga med tilldelade och befintliga resurser

I samband med detta har också ÖB beslutat att se över och förändra Försvarmaktens ledning för att möta omvärldsutvecklingen och för att tillvarata möjligheterna att:

- organisera för att snabbare komma till beslut vid behov
- öka tydlighet och ansvar
- ökad robusthet
- bädda för nästa försvarsbeslut

Alltså handlar det om att organisera för att i ledningen åstadkomma möjligheter att leda och besluta med öka decentralisering och uppdragstaktik. Robustheten handlar om att öka möjligheten att agera även om delar av ledningen slås ut eller avskärs. I detta ligger också att sprida ledningsresurser geografiskt och att skapa fortifikatoriskt skydd. Tanken är även att förbereda för kommande försvarsbeslut och med möjligheten att, om det blir aktuellt, kunna expandera verksamheten utan att behöva omorganisera ledningsorganisation, inklusive ansvar och förändra ledningsfilosofin i Försvarmakten.

Arbetet har pågått under cirka tre år och börjar nu närma sig slutliga beslut och ett genomförande, med målet att det mesta av förändringarna ska vara genomförda till årsskiftet 2018/19.

Nedan beskrivs planerade och kommande förändringar på förbandsnivå. Det är dock viktigt att framhålla att slutliga beslut inte fattas förrän i slutet av maj månad. Skillnader i förhållande till det som redovisas nedan kan alltså bli fallet.

Hur åstadkoms decentralisering och ökad uppdragstaktik

En bärande idé är att ge försvarsgrenschefer större handlingsfrihet och rådighet över tilldelade resurser och förband. Taktiska staber i dagens insatsledning och

Bl a verkstäderna återgår till Försvarmakten efter några år i FMV

produktionsavdelningar i produktionsledningen, integreras i en försvarsgrensstab för respektive försvarsgren, armén, marinen och flygvapnet. De blir också egna organisationsenheter med produktions- och insatsledningsansvar direkt underställda Chefen Produktionsledningen respektive Chefen Operationsledningen i Högkvarteret. Avsikten är också att utlokalisera dem från Stockholm till lämpliga garnisoner i Stockholms närhet.

Försvarslogistikchefen och Ledningssystemchefen kommer att kvarstå i Produktionsledningen och fortsatt vara stridskraftchefer inom sina respektive stridskraft-

För att försvarsgrenschefer och stridskraftchefer ska kunna agera med större handlingsfrihet och med korta ledtider om det krävs, t ex vid en beredskapshöjning, behöver även ansvaret för att leda verksamhet delegeras. Ett område som i det sammanhanget

har stor betydelse är mandat och ansvar för planering och utnyttjande av materiel och logistik.

Mot den bakgrunden är avsikten att delegera ansvar och uppgifter för mycket av logistikverksamheten till lokal nivå via försvarsgrens- och stridskraftchefer. På så sätt kan förberedelser planeras och ansvar entydigt utövas där förbanden utbildas, organiseras samt vid höjd beredskap aktiveras och mobiliseras. Beslut kan vid behov därmed fattas med korta ledtider och med robusthet i den mån det blir ledningssvackor och ledningsavbrott.

Logistiklösningar under senare tid

Centraliserade organisationslösningar har haft en viktig och avgörande betydelse under de senaste 20 åren. Under den perioden har rationalitet och kostnadseffektivitet varit de viktigaste urvalsfaktorerna för val av organisationslösningar och ledningsprinciper, eftersom ekonomiska

effekter varit prioriterade. Operativ/taktisk effekt och förmåga att snabbt agera med krigsorganisationen under störda förhållanden, har varit underordnat.

Av det skälet har logistik- och stödorganisationen centraliserats, samordnats och prövats för outsourcing under de senaste 15 åren, främst inom ramen för FMLOG verksamhet. I backspegel är det bara att konstatera att bl a FMLOG med sin personal och verksamhet, har löst den uppgiften på ett mycket bra sätt. Revisioner av besparingsmål under den perioden pekar mot att ca 1 miljard har sparats på årsbas med de rationaliseringsåtgärder som genomförts. Förbandsverksamheten har fungerat fullt tillfredställande trots dessa åtgärder vilket innebär att strategin passerat väl för de förutsättningar som varit vid handen de senaste 15 åren; kostnadseffektivitet före operativ effekt och robust ledning.

Mot bakgrund av den omvärldsutveckling vi nu ser framför oss, gäller det omvända förhållandet. Försvarsmakten måste ställa operativ effekt och robust ledning före kostnadseffektivitet. Självklart gäller det fortfarande att vara mycket aktsamma med de medel Försvarsmakten får

förtroendet att disponera. Varje krona i anslaget måste övervägas noga, men i större utsträckning än tidigare, värderas för effekt i militär förmåga i en allt mer försämrad omvärldsutveckling.

Logistik på lokal nivå framöver

För att uppnå ÖB inriktning som beskrivits inledningsvis, överses nu hur ledning och ansvar för logistik på lokal nivå ska organiseras. Några av de viktigaste förändringarna blir sannolikt:

- Ansvar för förrådsverksamhet lokalt överförs från FMLOG till och organiseras under garnisonschef
- Beställningsfunktion för materielunderhåll överförs från FMV/FSV till FM och organiseras under garnisonschef
- Resurser för ledning av logistik omfördelas från central och regional nivå till lokal nivå och till försvarsgrensstaber
- En effektiv funktionsledning upprättas för logistik parallellt med linjeorganisationen för samordning av logistikverksamheten i hela Försvarsmakten

Vid garnison organiseras en Logistik enhet med kompetens för ledning av logistik samt med

verksamhet inom teknisk tjänst, förnödenhetsförsörjning, transporter och förrådsverksamhet. Den minnesgode kommer säkert ihåg Materiel enheterna vid våra garnisonsförband. Logistikenheterna blir i mångt och mycket dessas arvingar.

Förutsättningarna har, som tidigare beskrivits, förändrats i stor utsträckning de senaste 20 åren. En viktig förändring är vårt beroende av lednings- och informationssystem. Det är system vi mycket sällan kan lita på i orostider och i störda situationer. Ett sätt att minska det beroendet är att skapa ökad handlingsfrihet med verksamheten på lägsta nivå, dvs att delegera och decentralisera med möjlighet att agera för chefer på förbandsnivå vid snabba och oklara förlopp.

Avslutningsvis.....

Det ovan beskrivna är ett axplock ur pågående förändringar i Försvarsmaktens organisationsutveckling. Slutliga beslut kommer att fattas senare i vår och de omfattar också förändringar i Högkvarteret. I höstnumret av Försvarslogistik Nytt återkommer vi därför till detta.

Torgny Henryson
HKV FLOG FÖRB

Lastbilsupphandling med Norge

Fortsättning från första sidan.

Lastbilsupphandlingen inleddes redan 2011 året efter att FMV hade ingått ett projektavtal med Norge om att gemensamt upphandla ett lastbilssystem anpassat till de båda ländernas behov. Uppgiften var att parallellt ta fram ett stort antal olika lastbilsvarianter i ett flexibelt ramavtal för att tillgodose Sverige och Norges försvarsmakters behov

av lastbilar under en lång tid framöver.

Enligt den ursprungliga tidplanen skulle den första leveransen ske redan under 2016, men av olika anledningar har det uppstått förseningar och komplikationer under projektets gång. Utmaningarna har till stor del haft sin grund i den höga ambitionsnivå som vi gick in i det här avtalet med tillsammans med

Norge. Under 2016 omförhandlades avtalet och leverantören fick då möjlighet att etablera en realistisk leveransplan som vi på FMV nu i stort följer.

Även om det har varit förseningar, utmaningar och kompromisser så har samarbetet med Norge fungerat väl under projektet, men som alltid är det utmanande att samarbeta med en annan nation som till del har andra priori-

teringar och behov. Vi har ibland tvingats till kompromisser med förseningar som följd, men det har också varit nyttigt att lära av hur andra länder jobbar och få nya infallsvinklar. Tillsammans blir vi också starka mot leverantören och har möjlighet att få bra priser. Sedan får vi inte glömma bort att FM får mycket bra lastbilar. RMMV är en leverantör som specialiserat sig på militära kunder.

Den breda omfattningen av det första avropet har givetvis även inneburit utmaningar för leverantören RMMV, men som vi nu kan skörda frukterna av framöver när vi har möjlighet att med kortare ledtider avropa fordon utifrån de behov FM har.

FMV har bland annat inlett diskussioner med RMMV om fordonssystem till Patriotsystemet som förhoppningsvis kommer beställas under sommaren. Vi ser här en stor fördel av att ha ett befintligt ramavtal i botten där slutprodukten blir ett ensat lastbilssystem och där vi kan dra nytta av det arbete som är nedlagt i projektet. Här ska nämnas att vi också har ett underhållsavtal på plats.

Totalt antal lastbilar i den här första beställningen är ca 230 st. De resterande drygt 60 fordonen av den typen som levereras i maj kommer att levereras fortlöpande fram till tredje kvartalet 2018. Därefter följer leveranser av tunga dragbilar och fälthållningsbilar.

Sedan under 2019 kommer de mer ”militariserade” fordonen att levereras. FMV har anskaffat dessa som rullflaksterrängbilar och som lastterrängbilar. De kommer både i skyddade versioner och i sådana som är förberedda för skydd.

Som sagt, äntligen är vi igång

med leveranserna av lastbilar till FM. Nu ser vi fram emot fler leveranser och överlämningar. FM har under en längre tid dragits med brister och begränsningar när det gäller tillgång och tillgänglighet av lastbilar. Jag vet att lastbilarna är mycket efterfrågade i krigsförbanden och kommer bidra till en ökad förståelse.

Avslutningsvis vill jag framföra ett stort tack till alla inblandade i lastbilsprojektet, särskilt till projektledaren vid FMV Caroline

Viberg för ett mycket bra arbete. Ansträngningarna som är nedlagda den senaste tiden har gett resultat. Bra jobbat! FMV levererar!

Mikael Frisell

Brigadgeneral

Chef System och produktionsledningen Arméförband och SNR (A)

Pontus Nordberg

Chef Anskaffning och Logistik Mark

Fakta Rullflaksbil 14T

- Drivning: 8x8
- Motor: 440 hk / 2100 Nm
- Teknisk maxlast: 21 ton
- Längd: 10,3m
- Bredd: 2,5 m
- Höjd: 3,6 m
- Tre platser i hytten
- Multilift XR21Z
- Vinsch för självbärgning, SEPSON H100S
- Samband
- Växellåda, ZF 12 S 2330 TD
- ADR godkänd EXIII/FL

Försörjningstrygghet

Försörjningstrygghet definieras som den mekanism som sammanför försörjningskedjestrategier, mellanstatliga avtal, nationella industristrategier, förrådshållnings- och transportstrategier som säkerställer en tillgänglig och uthållig nationell försvarsförmåga.

Försörjningstrygghet skapar strategisk tröskeleffekt, ger förutsättningar och underlag till den operativa planeringen och medför en robust logistisk genomförandeförmåga vid insatser nationellt och internationellt.

Försörjningstrygghet är inte bara avtal utan ett helhetskoncept, det berör industri, infrastruktur samt samhällets behov av förmåga och kompetens för att klara påfrestningar under kris och krig.

Flera av läsarna drar sig säkert till minnes Beredskapslagstiftningen som bygger på hur samhället såg ut för 50 år sedan. Med globalisering och internationell rörlighet så är det tid att fundera på vad man behöver kunna göra år 2020. Försörjningstrygghet (på engelska SoS: Security of Supply) handlar mycket om robusthet vid en utdragen kris, och förmåga att återfylla förråden vid en lågskaflig konflikt.

Försörjningstrygghet är ett begrepp som berör många olika nivåer inom ett lands säkerhets- och försvarspolitik. Det berör den strategiska nivån såväl som den operativa. Ytterst handlar det om att sörja för att ett land och dess myndigheter kan förse samhället med det som behövs i fred, kris och krig. Det kan handla om att säkra elförsörjning, medicin eller logistik för trupp i strid.

Där Sverige på nittio-talet började demontera totalförsvarstanken har andra länder fortsatt att utveckla den. Ett sådant land är Finland som också har en tydlig inriktning av hur de vill trygga det finska försvarets teknologiska och industriella bas. Sverige har nu påbörjat uppbyggnaden och FMV är med till del i dessa diskussioner. En utmaning för att åstadkomma detta är att samhället och därmed förutsättningarna ser helt annorlunda ut idag jämfört med på nittio-talet.

Inom försvarsområdet berör det bland annat industrins roll i ett lands säkerhets- och försvarspolitik i form av ägande, avtal, möjlighet att skapa internationella beroenden och förtroenden osv. Det handlar om hur staten (FMV m.fl.) och industrin (militär och civil), själva eller tillsammans med andra, kan svara upp mot Försvarsmaktens krav på tillgänglighet av system och tjänster ur ett livscykelperspektiv i fred, kris och krig.

Verktygen för att åstadkomma försörjningstrygghet är flera kopplat till den industri som finns i landet. Det kan handla om att staten väljer att äga industrin eller inneha en "golden share", att staten använder industrisamverkansavtal för att stärka sin nationella industri eller att staten erbjuder utländsk industri att investera i forskning och teknikutveckling (FoT) vid de nationella företagen för att på det sättet lättare komma till vid senare upphandling. Staten kan vid upphandling ställa krav på att underhåll ska ske i landet under systemets livslängd och länder kan bilateralt eller multilateralt avtala med varandra att stödja varandra vid till exempel företagsägarförändringar eller med

prioritering av leveranser när behov uppstår.

Försörjningstrygghet kräver långsiktiga försörjningslösningar – försörjningslösningar över livscykeln, företag/industribas, teknikutveckling. Lösningarna måste också möjliggöra teknikförändring och beakta uppgradering under livscykeln av tekniska system och civil teknikförändring samt naturligtvis tillämpningen av civil teknik i samhället och inom Försvarsmakten.

Försörjningstrygghet är alltså en tämligen komplex fråga som omfattar många aktörer Näringslivet, Försvarsmakten, FMV och civila myndigheter. En ytterligare aspekt av frågan är att behovet av försörjningstrygghet ser olika ut i olika beredskapsnivåer.

Det säger sig självt att FMV jobbar nära tillsammans med Försvarsmakten (FM) om hur försörjningstryggheten för FM bäst kan lösas eller om man så vill höjas ytterligare. Även FM är omställd till stor del till JIT (Just-In-time) och kostnadseffektivisering sedan flera år. Att byta till en filosofi med försörjningstrygghet i centrum görs inte över en natt och involverar flera aktörer. Inte minst så krävs det en kravställning från upphandlande myndighet (FMV) gentemot industrin. Vilket ibland kan vara nog så knepigt med tanke på EU-lagstiftning t ex.

För FMVs del så innebär det bl a ett ökat tryck på de underhållsberedningar som görs dels inför nya upphandlingar men inte minst på våra nuvarande system/plattformar. Den genomlysning som skett senast av denna fråga på en högre nivå inför remissvar till Försvarsdepartementet, t ex Remiss av betänkandet Försvars-

maktens långsiktiga materielbehov (SOU 2018:7) och Remiss av Fördjupad översyn av Försvarsmaktens logistikförsörjning i fråga om vidmakthållande och upphandling innebar bl a inlagor från FMV beträffande skrivningar rörande Försörjningstrygghet.

En ytterligare byggsten i SoS-systemarbetet är att se över våra möjligheter till förbättrad för-

sörjningstrygghet med hjälp av våra grannländer- då främst våra nordiska grannar. Inom ramen för Nordefco samarbetet genomförs idag diskussioner. Då arbetet är pågående så kan inga detaljer närmare beskrivas men flera olika möjligheter inom logistikområdet är identifierade för att förbättra försörjningstryggheten, stora som små. Arbetet pågår!

Per Andersson

Rådgivare Civing, FMV, SPL Logistik.

Per har bakgrund från flygindustrin där han började med produktstöd militära jetmotorer och ILS-analyser för att sedan jobba med Affärs- och Marknadsanalys innan han kom till FMV 2002.

Combat Logistics 2018

Undertecknad erbjuds möjligheten att delta i logistikkonferensen "Combat Logistics" under tiden 17 – 19 april. Konferensen är årligt återkommande och arrangeras av företaget TDN (The Development Network) på ett hotell i Warszawa. Konferensen bjöd på ett väldigt varierat innehåll i de föredrag som hölls. Föredragen varierade från ren reklam från de företag som var representerade till strategisk logistik. Några fokusområden kan dock, enligt mitt förmenande, definieras:

1: Hur ska NATO kunna understöda ett förnyat fokus på kollektivt försvar i Europa? De viktigaste frågorna för att lösa detta presenterades som varande:

- Hur skapa juridiska förutsättningar för att föra militära trupper och militär materiel över landsgränser, främst vid övningar och i ett "skymningsläge", d.v.s. innan öppna stridshandlingar har kunnat påvisas?
- Många länder har under de senaste åren vant sig vid att nyttja privata företag för att sköta delar av dess väpnade styrkors logistik vid internationella operationer utanför eget territorium – hur kan detta nyttjas då det handlar om försvar av det egna territoriet?
- Hur kan bi- eller multination-

ella samarbeten skapas för att kunna nyttja de totala logistikresurserna på effektivast möjliga sätt?

2 Civila kontraktörer (privata företag) och dess roll i nutida operationer (detta område är sammanlänkat med det tidigare).

- Hur kan civila företag integreras mer i ländernas försvarsmakter?
- Hur kan militära styrkor nyttja civila företags kunskaper för att kunna optimera logistikflöden?
- Hur kan olika former av datasystem nyttjas av för att kunna presentera en så aktuell och rättvisande logistikbild som möjligt?

NATO:s förnyade fokus på kollektivt försvar i Europa

De utmaningar som alliansen har definierat är att territoriet som ska försvaras är större än under det kalla kriget samtidigt som mängden tillgängliga styrkor är mindre. Detta kräver en mer noggrann planering och övning. En del av planeringen är att kontrakt för logistiskt stöd är tecknade i för tid, d.v.s. innan de ska nyttjas. De flesta europeiska länder har löst denna kontraktsteckning, men de flesta kontrakt är just nationella. En av alliansens stora utmaningar är att försöka ändra detta till kontrakt som kan nyttjas av flera länder. Det

största hindret för att detta ska kunna ske är juridiskt, men det går att lösa genom att ett land blir avtalstecknande part och sedan administrerar nyttjandet av stödet för de länder som behöver det. Vi talar här om ett samarbete med en form av "Logistic Lead Nation" redan i fredstid.

Ytterligare en utmaning som orsakas av juridik är möjligheten att föra trupper och militär materiel över nationsgränser innan en väpnad konflikt har brutit ut. Här finns tankar på att skapa en form av militärt "Schengensamarbete", d.v.s. betydligt förenklade rutiner jämfört med idag inom detta område. Målet är en form av fri rörlighet av militära trupper och militär materiel inom de medverkande ländernas territorium.

För att möjliggöra den önskade ökade möjligheten att röra sig över gränser så krävs det en utökad förmåga till värdlandsstöd, Host Nation Support (HNS), hos alla inblandade.

Civila kontraktörer och dess roll i nutida operationer

Inom detta område konstaterades att ländernas försvarsmakter vant sig vid att nyttja kontraktörer och i många fall anpassat både organisation och arbetssätt utifrån detta. Detta gör att det är svårt att återta all logistisk funkt-

ion inom försvarsmakterna.

Ett område där det konstaterats att försvarsmakterna kan dra nytta av de civila kontraktörernas kunnande är inom ”lagerhantering”, d.v.s. hur man skapar ett väl fungerande datasystem som dels håller ordning på befintliga lager, tillser att påfyllning av lager sker vid förbrukning samt kan presentera en bild över aktuellt lager vid alla tillfällen. Här delgav flera föreläsare sina erfarenheter.

Sammanfattningsvis kan sägas att alla länder strävar efter att ha ett datasystem med all materiel. Här kan Sveriges arbete med system PRIO sägas representera denna strävan. Vidare kan sägas att denna strävan medför att länderna har problem med säkerheten. Inte minst blir säkerhetsfrågan aktuell när civila kontraktörer, som tidigare nämnts, spelar en allt större roll och för att kunna utföra sitt arbete på ett bra sätt behöver tillgång till uppgifter ur datasystemet.

Hur kan utvecklingen gå åt rätt håll?

För att sammanfatta alla intryck som jag fick av den mängd föredrag som välldes över mig under tre dagars tid så ser jag det som att det som behövs för att utvecklingen inom logistiken hos de väpnade styrkorna i Europa (här representerat av de länder som är medlemmar i Nato) ska gå åt ett håll som gör logistiken effektivare är:

- Fördjupad interoperabilitet mellan ländernas logistikorganisationer
- Fördjupat samarbete mellan försvarsmakter och civila kontraktörer
- Förenklad möjlighet att föra militära styrkor och materiel över landsgränser

Tomas Glanshed
Ledamot

VIKING 18 - största stabs-tjänstövningen ”world wide”

VIKING 18 genomfördes under tio dagar i slutet av april. Ansvarig för övningen var FM i nära samverkan med Folke Bernadotteakademien och FHS. Övningen omfattade ca 3500 deltagare från 61 länder.

Scenariot för övningen var väldigt omfattande men kan jämföras med situationen i forna Jugoslavien i början på 90-talet kryddat med konflikterna i Syrien, Irak och Afghanistan. Landet i fråga heter Bogaland och kan geografiskt överföras till kartbilderna av östra Svealand och NO Götaland inkl. Gotland. Bogaland har sedan självständigheten 1960 präglats av accelererande inre konflikter vilket resulterat i att Nato med ett FN-mandat i botten organiserat styrkan BFOR (Bogaland Forces) för att genomföra en ”Peace Support Operation”. FN var involverat med UNMIB (United Nations Mission In Bogaland).

Natosamverkan på olika nivåer och med FN var ett av huvudmomenten under övningen. Även EU var representerat med en liten stabsenhet. Lägsta nivå vad gäller riktiga staber var sex brigadstaber under Nato och en brigadstab under FN. Brigadernas bataljoner mm utgjordes av spelgrupper. Brigadstaberna var fysiskt grupperade i sex länder nämligen Sverige, Finland, Bulgarien, Serbien, Irland och Brasilien. Brigadstaben i Brasilien ingick under övningen i UNMIB och skall inom kort med övriga förband i en ordinär brasiliansk brigad transporteras till Afrika för att ingå i FN-missionen MONUSCO, FN:s fredbevarande styrkor i Kongo-Kinshasa. Brasilien tog alltså tillfället i akt och fick en rejäl övning i stabs-

tjänst för en befintlig brigadstab.

För att leda Natobrigaderna så följde man Natos gängse ledningsorganisation. Således fanns organiserat Land Component Command (LCC) -i Enköping för ledning av brigaderna, Maritime Component Command (MCC) i Karlskrona för ledning av sjöstridskrafterna och Air Component Command (ACC) i Uppsala för ledning av flygstridskrafterna. För samordning av logistiken inom operationsområdet organiserades en Joint Logistics Support Group (JLSG) i Uppsala och för samordnad ledning av de tre arenorna (CC) och logistiken (JLSG) organiserades BFOR-staben i Enköping. De senare redovisade staberna bemannades bl.a. av officerare normalt tillhörande vårt eget högvarter. (Insatsstaben och de taktiska ledningsenheterna – Armé, Marin, Flyg, och FMLOG).

I alla staber ingick ett stort antal officerare och elever på militära skolor från åtskilliga länder förutom i den brasilianska brigadstaben som till nästan 100 % var nationellt bemannad. Det civila inslaget med statliga och icke statliga organisationer (ex vis Rädda Barnen/Save the Children) var påtagligt. Medieinslaget var också något som präglade övningen.

VIKING 18 är utan tvekan en av de mest komplexa internationella stabsövningar som genomförts under senare år.

Olle Schylander
Spelledare logistik

Årsmöte i anrik mässmiljö

Ordförande Gustaf Fahl hälsar välkommen till bords

Den 13 mars var det kallat till årsmöte å Kavallerikasernens smakfulla mäss. Drygt ett 30-tal, inklusive anhöriga, hade hörsammat inbjudan att infinna sig. Vad som togs upp på själva årsmötet kommer jag inte kommentera för det finns väl beskrivet i ordförandens spalt. I samband med ankomst bjöds det i vanlig ordning på bubbel och möjlighet att mingla omkring. Eftersom nästan alla känner varandra så brukar ljudnivån ”gå i taket” direkt.

Då det var dags att genomföra själva årsmötet så delades sällskapet i ytterligare en liten grupp med anförvanter som fick åhöra vad chefen för Kommandantstaben på Stockholms slott, övlt Richard Beck-Friis Häll, hade att berätta. De som var med på Rickards genomgång om vad som tilldrager sig på Kungliga slottet uttryckte stor uppskattning om föredraget. Som tack erhöll Rickard ett presentkort på Akademibokhandeln.

Efter väl genomfört årsmöte var det dags att gå till bords. Till

förrätt serverades Skagenröra på Danskt rågbröd. En alldeles utmärkt förrätt att också inmundiga en liten snaps till (eller två). Enligt gammal god tradition sjöngs flera snapsvisor med anknytning till våra f.d. trängregementen. På senare tid har även Trängklubben blivit mer försvarsgrensberoende så i utlagt snapshäfte fanns givetvis också snapsvisor som passar marinen och flygvapnet.

Efter att vinet serverats hälsade vår ordförande välkommen till bords. In bars sedan huvudrätten, Kalventrecote med Champinjoner, röd steklök, bacon sida, marsalasås och mandelpotatispuré smaksatt med brynt smör. Visst låter det gott och det var det också. Ett smakfullt och anpassat rödvin förhöjde smaklöknas receptorer i positiv bemärkelse. Innan taffeln bröts höll f.d. ordföranden genmj Bengt Andersson närvarande medlemmars tack för maten och önskade Försvarets Logistikkubb lycka till i dess kommande arbete.

Kaffe med kaka serverades i angränsade salonger. Kamratlig samvaro präglade resten av kvällen och så småningom var det dags att bege sig hemåt. Avslutningsvis kan det vara på sin plats att redovisa förändringar i styrelsen. Kristina Kihlström, sekreterare, avgick ur styrelsen och ersätts av tidigare ledamoten Tomas Glanshed. Tidigare ledamoten Magnus Heed avgick ur styrelsen. Två nya ledamöter har tillkommit nämligen Jerker Westdahl och Markus Gannerud.

Olle Schylander
Klubbmästare.

God stämning vid middagsbordet

Seminarium den 3 oktober

Försvarslogistikklubbens årliga seminarium kommer att avhållas på Armémuseum den 3 oktober klockan 1230-1700. Programmet inleds kl 1300

Seminariets huvudtalare, Försvarsmaktens Generaldirektör Peter Sandwall, kommer att tala om återuppbyggnaden av totalförsvaret.

Konteramiral Thomas Engevall, chef för Systemledningen vid

FMV, kommer att tala om materielförsörjning i en ny säkerhetspolitisk situation.

Försvarslogistikchefen, brigadgeneral Michael Nilsson, kommer att beskriva Försvarsmaktens nya logistikorganisation.

Generalsekreteraren för Säkerhets- och Försvarsföretagen (SOFF) Robert Limmergård kommer att tala kring temat "Försvarsföretagens roll i högre

beredskapsgrader". Det hela avslutas med en paneldebatt runt logistikförsörjning utifrån nya förutsättningar.

Anmälan med namn och personnr till Olle Schylander senast den 24 september. E-mail: olle.schylander@tele2.se.

Varmt välkomna

Olle Schylander
Klubbmästare

Digitala utskick

Du som ännu inte meddelat din mailadress uppmanas att gå in på Försvarslogistikklubbens hemsida www.ftk.nu och under fliken Kontakta FTK skriva Namn, E-postadress, Telefon samt meddela "Maillista"

Syftet är att möjliggöra snabba medlemsutskick vid till exempel olika evenemang. Därför håller vi på att bygga upp en digital maillista för Försvarslogistikklubben.

Skattmästarens rader

Medlemsavgiften i Försvarets Trängklubb är oförändrat **100 kronor**.

Huvuddelen av medlemmarna har redan betalat medlemsavgiften för 2018. En påminnelse sänds med till de som restrar.

Klubbens finansiella ställning är stabil. Det är dock lika angeläget som tidigare med frivilliga ekonomiska bidrag till tidningsfonden. Ett varmt tack på förhand för ditt bidrag.

Inbetalning av medlemsavgiften för 2018 och eventuellt bidrag till tidningsfonden sker till plusgirokonto 578 50-0

Styrelsen 2018

Ordförande
Gustaf Fahl
FMV

gustaf.fahl@fmv.se

Skattmästare
Leif Engström
Gröndalsvägen 214
117 69 Stockholm
070-263 6816
leif_engstrom@telia.com

Klubbmästare
Olle Schylander
Hällmarksvägen 37
186 53 Vallentuna
070-302 7720
olle.schylander@tele2.se

Vice ordförande
Torgny Henryson
HKV

torgny.henryson@mil.se

Ledamot
Markus Gannerud
HKV

markus.gannerud@mil.se

Ledamot
Jerker Westdahl

jerker@bosagarden.com

Sekreterare
Tomas Glanshed

tomas.glanshed@mil.se

Adress:

SVERIGE
PORTO BETALT
PORT PAYÉ

Vid obeställbarhet returneras till: Leif Engström, Gröndalsvägen 214, 117 69 STOCKHOLM

På gång i närtid

Sommarlunch den 12 juni kl 1100

Försvarslogistikklubben inbjuder medlemmar till traditionell sommarlunch den 12 juni kl 1100 på restaurang Vingen, Försvarets Materielverk (FMV), Banérgatan 62.

Lunch med aktuell information genomförs i VIP-matsalen. Pris inkl. dryck och kaffe är 85 kronor.

Anmälan med namn och personnr senast den 8 juni till klubbmästaren Olle Schylander, per mail:

olle.schylander@tele2.se eller tfn 070-302 7720
Vid inpassering till FMV krävs giltig ID-handling.

Varmt välkommen

Olle Schylander
Klubbmästare

Trängträff 2018

Linköping

7-8 september

Program

Fredag 7/9

Samling kl 1200 på hotell Ekoxen därefter lunch på hotellet
Busstransport till Tekniska verken där vi får en guidad visning. Kaffe
Middag på Livgrendjärmässen. Samling på mässen kl 1830

Lördag 8/9

Samling hotell Ekoxen kl 0900
Besök Gamla Linköping med kaffe och besök Vallastaden
alternativt guidad tur på Linköpings slott.
Lunch kl 1200. Därefter avslutning

Boende till specialpris finns på Quality Hotell Ekoxen 013-252621. Pris 885 kr dubbel, 727 kr enkel.
Bokning sker av den enskilde.

**Anmälan senast den 6 juni till
leif_engstrom@telia.com**

Kostnad för deltagande är 700 kr för medlem och 1000 för medföljande icke medlem.

Leif Engström
Skattmästare

Försvarslogistik Nytt

En medlemstidning för Försvarslogistikklubben
Hemsida: www.ftk.nu E-post: info@ftk.nu PG 578 50-0
Ansvarig utgivare: Gustaf Fahl, Redaktör: Leif Engström
Tryck: Idéprint Sverige AB